

CENE ZDRAVIL ŠE ZMERAJ PRENIZKE

Pomagajo lahko le hitre sistemske rešitve v zdravstvu

Po lanskoletnih zagatah s pomanjkanjem zdravil, z razmerami na področju prodaje zdravil na domačem trgu še zmeraj ne moremo biti zadovoljni. Ekonomika prodaje zdravil je namreč še vedno problematična. Problem je v prenikljivih cenah, ki se od začetka leta gibljejo v višini 18% proizvajalčevih cen. V tujini v cenah niso zajeti razvojni in proizvodni stroški, ki bi jih v normalnih okoliščinah z njimi morali ne le pokriti, temveč si z njimi zagotoviti presežek za smelejšo razvojne naložbe.

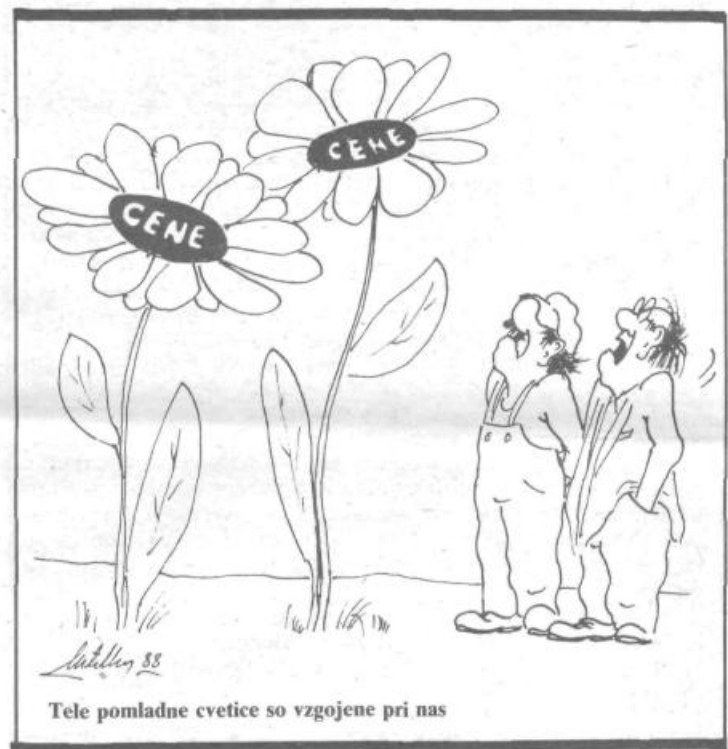
Kako iz zagate? Najprej bi bilo treba začeti reševati nelikvidnost zdravstva, pri katerem se začena začarani krog, v katerem je tudi farmacevtska industrija. Ker je interventni zakon lani omejil izplačila, ki jih gospodarstvo odvaja SIS-om zdravstvenega varstva, le-ti veldrogerijam ne plačujejo kupljenih zdravil, te pa z zamudo poravnajo terjatve proizvajalcev. Farmacevtska industrija si prizadeva za odpravo miselnosti, po kateri je le veja gospodarstva, ki hoče čimveč iz vleči iz sredstev zdravstvenega in socialnega zavarovanja. Tako v farmacevtski menijo, da lahko le realen vpogled v razmere

v njihovi industriji pripelje do pravih ciljev na zvezni ravni. Farmacevtski industriji so bila v letošnjem letu sicer zagotovljena devizna sredstva za proizvodnjo zdravil. Od zneska, ki ga je NBJ razdelila 16-im jugoslovanskim porabnikom je Lek prejel nekaj preko 24 milijonov dolarjev, kar bo za proizvodnjo dovolj, ne bo pa dovolj za naložbe. Upoštevati je namreč treba, da lahko od lastnega izvoza podjetje porabi le sredstva v višini 50% prisluženih deviz.

Lekov zadnji predlog za povišanje cen zdravil je, da bi s cenami dosegli v povprečju 35% cen svetovnih proizvajalcev, v tem primeru ne bi bilo nobeno zdravilo cenejšo od 3.000 din. V zahteve po povišanju silijo proizvajalci tudi dobavitelji repromaterialov, ki kljub uradni zamrznitvi cen nenehno zahtevajo podražitve.

Tudi letos bo za farmacevtsko industrijo zanimivejša prodaja za izvoz, kjer cene rastejo s kurzum. Ekonomika prodaje pri proizvodnji, kjer so dosežene ekonomske cene, seveda ni problematična.

Vesna Žarković

POUČNI IZLET V MÜNCHEN ZA DELAVCE, ZAPOSLENE PRI OBRATNIKI

Dober odziv Šiškarjev

Na tridnevni ekskurziji ob 40. mednarodnem obrtnem sejmu, se je v Münchnu mudilo več kot 100 delavcev in delavk zaposlenih pri obrtnikih iz občin, ki jih pokriva Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela iz Ljubljane. Iz naše občine se je udeležilo tega zanimivega popotovanja 17 delavcev in delavk.

Predsednika skupščine sklada Zlatka Krumpačnika smo prosili, da nam nekoliko podrobneje opredeli ta del skrbi za izobraževanje delavcev pri obrtnikih.

»Po določilih skladovega statuta lahko enkrat letno priredimo ogled obrtnega sejma v tujini. Letos smo bili znova v Münchnu«, je rekel Zlatko Krumpačnik in nadaljeval. »Želimo, da se s tovrstnim izobraževanjem tudi delavci iz obrtnih delavnic storištevenga in proizvodnega značaja seznanijo z novostmi v obrti v razvitih deželah. Münchenski sejem je prav gotovo eden teh, saj so poleg najrazličnejših obrtnikov (drobne gospodarstva) iz Zvezne republike Nemčije zastopane tudi številne druge dežele z vseh kontinentov.

Poudariti pa je potrebno površinsko in vsebinsko obsežnost tega sejma. V 25 velikih dvoranih in na obsežnih zunanjih površinah je sodelovalo preko 2500 razstavljalcev.

Zakaj ste se letos spet odločili za München?

»Lani smo bili na avstrijskem obrtnem sejmu v Salzburgu. Nikjer ne piše, da se moramo držati münchenskega sejma, vendar nimamo podatkov, da bi bili podobni sejmi v spomladanskem času na primer v Italiji ali drugje. Pomembna je tudi kakovost sejma in ne nazadnje bližina.

Organizira sklad podobni poučni izlet tudi po Jugoslaviji?

»Razumljivo je, da pripravimo za delavce ogled mednarodnega obrtnega sejma v Celju in srečanje delavcev zasebne in družbene obrti v Teharjih. Sklad pripravi enkrat letno za udeležence iz vseh občin ekskurzijo po Jugoslaviji. 1986 smo bili v Vojvodini, lani v Splitu in na otoku Visu. Povsod si ogledamo krajevne zanimivosti in eno ali več tovarn, ki so za razvoj obrti pomembne.

To sta ekskurziji, ki ju neposredno organizira sklad. Med izvajalci programa sklada pa so tudi osnovne organizacije sindikata delavcev pri obrtnikih. Kaj te lahko naredijo na tem področju?

»V skladovem statutu je zapisano, da občinske sindikalne organizacije delavcev pri obrtnikih po predhodnem dogovoru lahko izvedejo na stroške sklada tudi enodnevno ekskurzijo. Ta pa mora vsebovati tudi seminar z aktualno temo ali pa celoletni občni zbor. Kot sem dejal, to možnost sklad dopušča in tudi pokrije stroške take ekskurzije.

Stane Jesenovec

GLOSA

(Z)mešana lastnina

Vedno bolj prihaja v ospredje spoznanje, da izhod iz ekonomske krize lahko najdemo le v krepitvi ekonomskih zakonitosti, sproščanju blagovno-tržnih odnosov, sproščanju osebnih iniciativ ter iskanju družbeno in ekonomsko najustrežnejših različnih oblik lastnine – ob krepitvi družbene kot prevladujoče. In kako si posamezniki, predvsem tisti, ki imajo možnost, v praksi zamišljajo to realizacijo.

Pred kratkim je eden od šišenskih direktorjev srednje velike delovne organizacije delavskemu svetu ponudil odstop. V obrazložitvi je navedel, da se za prihodnost delovne organizacije ni treba bati, ker da je poskrbel, da ima delovna organizacija perspektivni razvoj in tehnološki plan, samo vprašanje časa je, kdaj bo ta plan doživel dohodkovno eksplozijo. Sam ni pripravljen več čakati na to »eksplozijo« v tej firmi, ker se ne strinja z zunanjimi faktori ekonomske politike in gospodarskega sistema, je pa zagotovil, da bo njegova pomoč še vedno na razpolago, če kaj ne bo šlo. Seveda se delovcu zastavlja več vprašanj. Eno pa je vseeno zelo zanimivo. Namreč to, da bo ta isti direktor šel med drobnogospodarstvenike, ki bo v teh istih ekonomskih pogojih (zaradi katerih je odstopil) prodajal svoje intelektualne sposobnosti – kot vložek zasebnega kapitala – družbenemu sektorju. Po zatrdanju nekaterih se to tudi dohodkovno zelo izplača. Nauk iz tega primera je lahko zelo jase. Zaposli se v družbenem sektorju. Trudi se, da s pomočjo »koristnih poslovnih malverzacij in zvez« ustvari kolikor toliko dobre materialne temelje, odidi v zasebni sektor, da se znebi odgovornosti za eventualne »kikse«, vendar boš v obeh primerih svetoval, in svetoval seveda za dober honorar, ki ga boš mogoče še imel možnost plasirati kot zasebni kapital v isti družbeni subjekt. Pa menda to ja niso tiste ekonomske zakonitosti in trg, ki so nas polna usta.

D. K.

I. DELOVNO TEKMOVANJE KOVINARJEV OBČINE LJ. ŠIŠKA

Kvalitetne priprave – dobra udeležba

Letos bo organizirano pod pokroviteljstvom ISKRE AVTOMATIKE in občinskega sveta ZSS Ljubljana Šiška I. delovno tekmovanje kovinarjev občine Ljubljana Šiška.

Delovna srečanja kovinarjev so organizirana z namenom, da doprinejo s tekmovalnim duhom k povečanju produktivnosti in kvalitete dela, izboljšanju proizvodnje in boljši organizaciji proizvodnega procesa. Praksa dosedanjih delovnih tekmovanj, ki so se odvijale na mestnem in republičnem nivoju (v TZ Litostroju tudi interno), so pokazala, da so leta svojevrstna šola samoupravljanja, delovnega in osebnega izobraževanja in dviganja tehnične kulture delavcev-tekmovalcev.

Tekmovanje bo potekalo od 22. do 25. aprila 1988 iz štirih poklicev in v naslednjih organizacijah združenega dela (Iskra Videomatika – orodjar, Iskra Avtomatika TOZD Orodja – rezkalec, TZ Litostroj TOZD Srednja šola tehniških strok Franc Leskovšek-Luka – strugar in konstrukcijski ključavničar).

Za zagotovitev udeležbe je občinski svet ZSS Lj-Šiška oziroma Odbor za pripravo in izvedbo I. delovnega tekmovanja kovinarjev pozval vse organizacije združenega dela kovinske in elektro predelovalne industrije v občini, da prijavijo iz svoje delovne sredine čimveč tekmovalcev. Iz samih prijav je razvidno, da je OS ZSS Lj-Šiška pristopil kvalitetno in dovolj pravočasno. Saj se je letos v primerjavi s prejšnjimi leti, ko so na tekmovanju kovinarjev prevladovali predvsem delavci iz Litostroja, prijavilo 70 tekmovalcev iz naslednjih organizacij združenega dela: TZ Litostroj TOZD PZO – 25 tekmovalcev, TOZD Obdelava – 17 tekmovalcev, TOZD PPO – 2 tekmovalca, TOZD Monataža – 3 tekmovalci,

Gorenje – TIKI – 6 tekmovalcev, Iskra Avtomatika TOZD AVN 12 tekmovalcev, Iskra Elektrovezve – 5, KOT Tacen – 3, PAP – 3 tekmovalci itd. V TZ Litostroj bodo organizirali še interno tekmovanje in se bo iz njihove sredine mestnega tekmovanja (preko občinskega) udeležilo okoli 80 tekmovalcev.

Pri nekaterih organizacijah združenega dela pa obstaja mnenje, da pri njih ni kadrov in zainteresiranosti za sodelovanje na tekmovanju. Prav v teh sredinah bo potrebno povečati aktivnost tako strokovnih kot tudi družbenopolitičnih delavcev in delavnic, ki so še predvsem odgovorni za dobi množično sodelovanje delavcev na takih tekmovanjih nove kvalitete s stalnim večanjem števila delovnih organizacij, ki bodo organizirale predhodna interna tekmovanja oziroma delavcev, udeležencev takih tekmovanj. Prav iz delovnih organizacij, ki so sodelovale v večini dosedanjih tekmovanj, dosegajo tekmovalci zelo odlične rezultate tudi na mestni, republiški in tudi zvezni ravni. Obenem pa so tudi odlični delavci in samoupravljalci v svojih delovnih sredinah. Delovno tekmovanje kovinarjev bo potekalo prav v obdobju, ko moramo še z večjimi napori vseh delovnih ljudi izbojevati nove dosežke v razvoju samoupravljanja (spremembe ustave in Zakona o združenem delu), večanju proizvodne moči in materialnih osnov združenega dela, izboljšanju delovnih in življenjskih pogojev, večji humanizaciji dela, izpopolnjevanju izobraževanja in razvijanju ustvarjalnih, inovativnih in razvojnih sposobnosti delavcev, kar daje tej manifestaciji še večji pomen.

O poteku in rezultatih tekmovanja bomo podrobneje poročali v eni naslednjih števil Javne tribune.

Vladimir Bizovičar

BODICA

Monopolistom

Čemu tako hrumite, se zadrugite bojite? Zato, da revnim stala bi ob strani, zato ker njihove koristi brani? Zaman razsajate, zaman kričite!

Mar ni že dosti vašega pritiska, ki žepe revežem nenehno stiska? Za to, kar ste doslej nam ponudili, se nismo v revoluciji borili!

Kar v našem gospodarstvu vi počnete, povsod po svetu zdavnaj že propada; Zadrugništvo po širnem svetu cvete, in to v državah, kjer res ljudstvo vlada.

Med vami so salonski komunisti ki ni jim za koristi proletarijata; pri srcu jim je le valuta zlata, so mar jim le zasebniške koristi.

Pripadate le prevarantski klik; od ljudstva svojega ste odtujeni, v dolgove dolarske ste zapleteni, vsem upnikom ste hlapčevski dolžniki.

Če hočete izvreči nas iz kaše, pustite zadrugce, da zacvetijo, rešile bodo vašo polomijo in prerodile gospodarstvo naše!

Jože Perovič

IZ DELOVNIH ORGANIZACIJ

Ali bodo lekarno v Šentvidu res zaprli?

Če jo bo obiskal republiški inšpektor, se bo to prav gotovo zgodilo. Delovni pogoji v tej lekarni namreč onemogočajo higijensko popolnoma neoporečno pripravo zdravil in vzdrževanje čistoče. Lekarna Šentvid je v istih prostorih že od leta 1939, kar nazorno kaže tudi zunanja podoba objekta. Ti prostori so od leta 1961 last lekarnar. Lastnik zgornjega dela objekta hiše ne vzdržuje, zato je morala lekarna na lastne stroške lani vsaj za silo obnoviti streho, dimnik in električno napeljavo. Stene in tla niso izolirane, zato so stalno vlažne. Prostore še vedno ogrevajo s pečjo na premog, ki stoji v prostoru za izdelavo zdravil. Lekarno dodatno ogrevajo s termoakumulacijskimi pečmi.

Lekarniški prostor bi moral imeti vetrolov, ki pa ga ni, zato stranke ob dežju vnašajo v lekarno listje in pesek z ulice. Lekarna nima prostora za izdelavo aseptično pripravljenih zdravil, prostora za namestitve avtoklava ter prostora za lahko vnetljivi material, zato ne smejo hraniti benzina in etra. Za shranjevanje lekarniške embalaže uporabljajo ozek kletni prostor in stopnišče, ki sploh ni lekarniška last, obenem pa ti prostori z vežo služijo tudi za sortiranje, pregledovanje in sprejem zdravil. Prostor za čiščenje pribora in posode je prav tako neprimeren. Lekarna nima ustreznih sanitarnih prostorov. Kot garderoba in prostor za prehrano delavcem služi pisarna vodje enote, obenem so tu spravljeni še čaji, sterilizator in otroška hrana.

Vse to je zabeležila tudi lekarniška interna komisija leta 1986 in ugotovila, da lekarna nikakor ne ustreza Pravilniku o strokovnih in tehničnih pogojih glede prostorov, opreme in

kadrov v zdravstvenih organizacijah na področju preskrbe z zdravili (Uradni list SRS, 1983, št. 7).

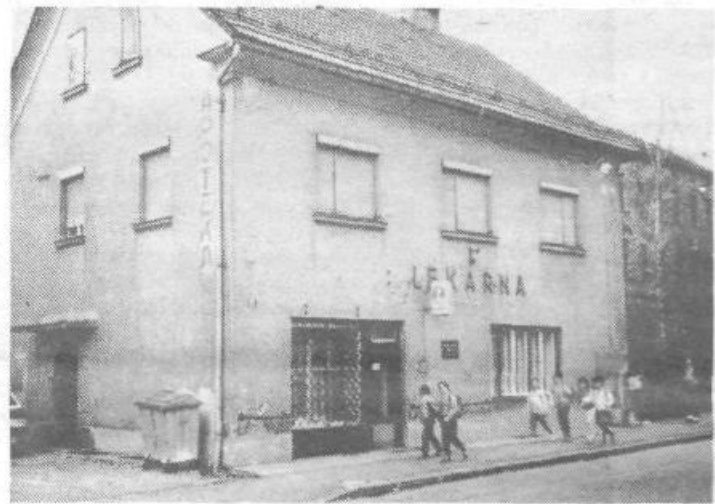
V okviru III. samoprispevka so bili sicer načrtovani novi prostori za lekarno Šentvid v pritličju prizidka Zdravstvenega doma Šentvid, toda gradnja je odpadla zaradi vlaganj v gradnjo Zdravstvenega doma Medvode in v ljubljansko porodnišnico. Tako so izpadli tudi iz načrta Zdravstvene skupnosti občin in mesta Ljubljane za obdobje 1986–1990.

Toda dejstvo, da je lekarna glede na strokovna in tehnična merila nujno potrebna temeljite obnove ali preselitve v nove prostore, ostaja. Lekarna v Šentvidu oskrbuje z zdravili krajevne skupnosti Edvarda Kardelja, Vižmarje, Stanežiče, Guncije, Šentvid, Vodice, delno pa tudi krajevne skupnosti Podutik, Gmeljine, Bukovica-Sinkov turn, Dolomitski odred, Dravljice in krajevno skupnost Bratov Babnik. O pomembnosti te lekarnar za njeno zaledje priča tudi dejstvo, da mesečno izdajo približno 20 tisoč škatel zdravil na recepte in še 18. tisoč škatel brez recepta.

Ker bodo v Šentvidu gradili novo stanovanjsko sosesko ŠS 107 Kare I, bi lahko lekarna Šentvid v njej kupila nove prostore, za kar pa je potrebno pridobiti ustrezna finančna sredstva. Lekarna Ljubljana sicer denarja nima, sodelovala pa bi s farmacevtsko opremo in vrednostjo sedanjih prostorov lekarnar. Tudi SIS za zdravstvo občine Šiška denarja nima. Zato bi morali vsi zainteresirani resno in skupaj pretehtati možnosti za rešitev tega problema.

Republiški inšpektor se na srečo (ali na žalost) še ni oglašil. Ko bomo morali po obliži za ta žulj hoditi v mesto, bo že prepozno.

Anita Rožič

PORAVNALNI SVETI TAKO IN DRUGAČE

Sosed, piš me v uh!

Nore dirke za materialnimi dobrinami, ki smo jim priča na slehernem koraku presegajo že vse razumne meje. Imeti več in bolje od drugega je že histerija sodobnega življenja, ki je neizprosna tudi v naši sredini. Rezultat te gonje so skrhani medsebojni odnosi, ko sosed ne pozna več sosed, človeško dostojanstvo pa je vse prej kot spoštovanja vredno.

Poravnalni sveti v krajevnih skupnostih, so komajda omembe vredni. Le člani te posebne družbene dejavnosti in tisti, ki so kakorkoli vključeni vanje vedo povedati o dramah katerih epilog se pogostokrat konča na rednih sodiščih. Skaljeni medsebojni in sosedski odnosi so najpogostejše predmet obravnav poravnalnih svetov in dokler je samo vprašanje obrekovanje in zlobni jeziki, se na srečo vse konča pred tem svetom, toda niso redki primeri, ko pridejo na dan osupljive stvari, ki so jim kos le sodišča.

Kakšna je vloga teh svetov smo se hoteli prepričati sami. Z dovoljenjem tajnika, članov poravnalnega sveta in ene od sprtih strank v krajevni skupnosti Komendant Stane II smo se udeležili ene od obravnav. Sprva je kazalo da gre le za vsakdanji spor, toda kaj kmalu je bilo jasno, da je zadeva veliko širša, v Ljubljani vse pogostejša, za širšo družbo pa škodljiva:

Kraj dogajanja je Adamičeva ulica št. 17. V pritličju bloka s svojo družino stanuje H. Š. V istem hodniku je garsonjera, ki je last solidarnostnega stanovanjskega fonda RSNZ. Pravico do enkratne uporabe tega stanovanja je dobila priletna ženička V. D. Stanovalec so kaj kmalu ugotovili da z V. D. ni vse v redu zato so tudi ustrezno ukrepali tako na postaji milice kot socialni službi. V. D. ne stanuje v tem stanovanju, ki ji je dodeljeno, le občasno se pojavi. Njena hčerka M. Š. pa je kaj kmalu spoznala, da bi se dalo pri tem kaj dodatno zaslužiti in je omogočila, da sta se v sporno garsonjero vselili dve študentki. Mešetarjenje

z omenjenim stanovanjem pa je tudi predmet spora med družino H. Š. in pa M. Š.

Pri vsem tem je najbolj zanimivo to, da je prav M. Š. naslovila pisno vlogo na Poravnalni svet omenjene krajevne skupnosti, ki je tudi obravnaval primer. V svojem dopisu M. Š. navaja, da H. Š. in njena družina ogroža njene osebne svoboščine in kako nedopustne so žaljivke na njen račun. Ne omenja pa ničesar o mešetarstvu s stanovanjem čeprav do slednjega nima nikakršne pravice.

Dokler je bilo govora o žaljivkah in o »kršenju osebne svobode« je Poravnalnemu svetu uspelo držati vajeti v svojih rokah, ko pa je prišlo na dan sporno stanovanje in podnajemniki v njem, se je zadeva končala, ker Poravnalni svet nima te pristojnosti presoje, tudi H. Š. ni pristala na poravnavo, odločila pa se je tudi, da bo primer peljala do konca, ker je trdno prepričana, da je na področju stanovanjskega gospodarstva marsikaj gnilega, kar posameznikom omogoča spekulacije s stanovanji zlasti s solidarnostnimi...

To je le delček epiloga s katerim bodo imele opravka ustrezne službe, pač po črki zakona! Tudi mi ne želimo biti sodnik, kdo ima prav, le nakazati hočemo da bo tudi na tem področju treba storiti kaj več. Ne samo o medsebojnih odnosih tudi o tem, do kam sega solidarnost, bo govora v naslednji številki glasila Javna tribuna.

Jože Čurin

Nova pridobitev za Podutik

Podutik je dobil svoj »KAVA BAR«, ki so ga verjetno mnogi domačini in izletniki, ki jih pot vodi skozi Podutik, pogrešali.

Lokal je v neposredni bližini končne postaje mestnega avtobusa št. 5, imenuje pa se »MAK«.

Obiskovalci bodo lahko preganjali zaspanost ob kavici in potešili žejo. Vljudno vabljeni!

Slavica Novak